

Programma 3 Wonen en werken in Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Openbare ruimte, klimaat, water en milieu, en gebiedsontwikkeling en wonen
Het programma Werkend Winterswijk gaat aan de hand van vijf beleidsvelden in op alles wat we doen om onze inwoners een omgeving te bieden waar ze gezond, veilig en duurzaam kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren. Hieronder worden de overige beleidsvelden besproken.

Openbare ruimte

Het beleidsveld openbare ruimte behandelt de ambities en de openbare ruimte. Een gezonde leefomgeving met een goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie zijn belangrijk. Ook biodiversiteit is een belangrijk thema.

Klimaat, water en milieu

Naast de zorg voor een schone en veilige leefomgeving is het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie een belangrijk speerpunt.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Het beleidsveld gebiedsontwikkeling is gericht op de realisatie of ontwikkeling van plannen. Dit zijn plannen die met een projectmatige aanpak worden uitgevoerd. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk. Het unieke karakter staat onder druk en we moeten inzetten op een gebiedsgerichte aanpak.

Daarnaast is een visieontwikkeling op wonen een belangrijk speerpunt. We bieden ruimte voor woningen waar in Winterswijk behoefte aan is.

Projecten die betrekking hebben op nieuwbouw of invulling van een gebied met een hoog gewaardeerde leefbaarheid. Meer concreet: er wordt onder andere een aantal mooie plannen (door) ontwikkeld en/of uitgevoerd. Denk bijvoorbeeld aan WoooW, de gebiedsvisie Molenveld, de woningbouw aan de Narcisstraat en op de Ribeslocatie en het Steengroeve gebied.

Economie en lobby

We koesteren de diversiteit aan Winterswijkse bedrijven en maken een visie op het soort bedrijven waar we ons in de toekomst op willen richten.

Bedrijvigheid en nabije werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Er moet voldoende ruimte zijn voor deze ontwikkeling.

Ook de vrijetijdseconomie is een belangrijke sector. We zetten in op kwaliteit van voorzieningen en investeren in het kloppende hart: het centrum. Daarnaast behouden we de komende jaren de duurzame relaties met samenwerkingspartners in de regio en over de grens. We dragen Winterswijk als merk uit, binnen én buiten Nederland.

3.1 Openbare ruimte

Ambitie

Winterswijk heeft een uniek landschap met veel bijzondere planten en dieren. Om dit te behouden leggen we veel nadruk op de bescherming en verbetering van biodiversiteit. Wij vinden een veilige, gezonde leefomgeving met goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie belangrijk. Die gemeente maken we samen. De betrokkenheid en saamhorigheid van mensen bij hun wijk, buurtschap of dorp vinden we daarin cruciaal. We creëren voor iedereen een waardevolle leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Bereikbaarheid en verkeersveiligheid vinden we van groot belang; elke Winterswijker - jong of oud, voetganger, fietser of automobilist - moet zich veilig kunnen voelen en bewegen.

We houden het centrum aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers.

We stimuleren wijkkracht door het realiseren van laagdrempelige ingang bij de gemeente voor vragen op alle domeinen.

We maken een integrale analyse van de wijk Winterswijk-Oost op de thema's ruimtelijke ordening, woningvoorraad, duurzaamheid en sociale samenhang. Aan de hand van die wijkanalyse stelt de wijkregisseur een strategie op voor de wijkaanpak in dit gebied.

Relevante documenten:

- Groenstructuurplan Winterswijk.
- Omgevingsvisie buitengebied.
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit.

Doelstellingen

De gemeente zorgt voor een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen van inwoners en stakeholders in een specifiek gebied

Activiteiten

Pilot wijkaanpak en wijkregie

Afgelopen periode is flink geïnvesteerd in het bouwen van een netwerk en is gewerkt aan een wijkanalyse. Op basis van de wijkanalyse stellen we een strategie met doelstellingen op voor de verdere wijkaanpak.

Kwaliteit (toelichting)

Een veilige, gezonde leefomgeving met een goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie is belangrijk voor Winterswijk. Die gemeente maken we samen. De betrokkenheid en saamhorigheid van mensen bij hun wijk, buurtschap of het dorp vinden we daarin cruciaal. Inwoners hebben waardevolle kennis van hun directe leefomgeving. Ze hebben daarom vaak goede ideeën over wat er nodig is in hun eigen wijk, buurt en omgeving. We steunen daarom initiatieven van inwoners om hun omgeving te verbeteren. In 2025 onderzoeken we de mogelijkheden om de integrale wijkaanpak ook na 2025 voort te zetten, met daarbij de mogelijkheid om structureel budget voor de wijkregisseur beschikbaar te stellen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

We streven ernaar een plan van aanpak voor de integrale wijkaanpak vast te stellen in het derde kwartaal van 2025.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Elke inwoner moet zich veilig voelen en veilig kunnen bewegen door het verkeer

Activiteiten

Mobiliteitsprogramma met uitvoeringsagenda

Het huidige gemeentelijke verkeersstructuurplan dateert uit 2010. Huidige maar ook nieuwe ontwikkelingen vragen om een nieuw verkeersstructuurplan. Daarom werken we aan een nieuw mobiliteitsprogramma met uitvoeringsagenda.

Kwaliteit (toelichting)

Het doel is een actueel mobiliteitsprogramma op te leveren, met als onderdeel een meerjarenuitvoeringsagenda. Het mobiliteitsprogramma krijgt een proactieve,

dynamische insteek met een grote nadruk op verkeersveiligheid. Als onderdeel van het mobiliteitsprogramma is daarom parallel de risicoanalyse verkeersveiligheid opgesteld, om daarmee aan te sluiten bij het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 van het Rijk.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het mobiliteitsprogramma dat opgeleverd is door het adviesbureau heeft helaas niet de gewenste kwaliteit. Ondanks een lang proces en intensieve inzet van onder andere beleidsmedewerkers, blijft de kwaliteit van de opgeleverde documenten ondermaats. Wij zoeken nu naar een oplossing. Naar verwachting wordt de definitieve versie van het mobiliteitsprogramma in 2025 opgeleverd.

Tijd (indicator)

Herinrichting Groenloseweg

De Groenloseweg wordt heringericht naar een GOW30-weg, met meer bomen en planten. Daarnaast worden er klimaatadaptieve voorzieningen aangelegd, zoals waterpasserende bestrating en ruimte waar het regenwater de grond in kan zakken.

Kwaliteit (toelichting)

Op 28 maart 2024 heeft de gemeenteraad een besluit genomen over de herinrichting van de Groenloseweg. Daarna is er een verkeersbesluit genomen. In 2024 is gestart met de uitvoering van de herinrichting; deze wordt in het tweede kwartaal van 2025 afgerond.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De herinrichting van de Groenloseweg is volgens planning gestart.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Het creëren van een gezond leefklimaat

Activiteiten

Dienstverleningsovereenkomst ROVA

We geven uitvoering aan de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met ROVA voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Uitgangspunt is om het merendeel van de werkzaamheden op kwaliteitsgestuurde wijze uit te voeren, conform de standaardkwaliteitsniveaus van het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek (CROW).

Kwaliteit (toelichting)

Voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in Winterswijk zijn de standaardkwaliteitsniveaus van het CROW het uitgangspunt. Deze niveaus lopen van CROW-A+ (zeer hoog beeldkwaliteitsniveau) tot CROW-D (zeer laag beeldkwaliteitsniveau). Tot voor kort was in nagenoeg de hele gemeente Winterswijk

niveau CROW-A van toepassing. Alleen voor onkruidbestrijding op verharding (uitgezonderd het centrum en de begraafplaatsen) geldt niveau CROW-B. Een aantal kwaliteitsafspraken staan voortdurend onder druk. Zo wordt een toenemende onkruiddruk waargenomen in beplantingsvakken als gevolg van warme en vochtige weersomstandigheden. Op de betreffende locaties wordt door ROVA extra inzet gepleegd.

Het traject open begroting wordt in 2024 gecontinueerd. Een en ander met als doel om de kosten voor de dienstverlening op het gebied van Beheer Buitenruimte (BBR) op taakniveau inzichtelijk te krijgen. Er worden gesprekken gevoerd met ROVA over de inrichting van de huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO). In 2025 wordt een proces opgestart om met ingang van 2026 te werken op basis van een herziene DVO.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het uitvoering geven aan de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) alsook de monitoring van geldende kwaliteitsafspraken, is een continu en jaarrond proces.

Tijd (indicator)

Visiedocument BOSS (Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Spelen in de openbare ruimte)

In 2022 is opdracht gegeven om een visie op spelen te ontwikkelen. De visie is begonnen met speel- en beweegruidte voor kinderen, en van daaruit is gewerkt aan een BOSS-vriendelijke ruimte voor iedereen. Vanuit spelen vindt de verbreding plaats naar jongeren, volwassenen en senioren. Dit gebeurt in de vorm van een meer integrale benadering van bewegen, ontmoeten, spelen en sporten in de openbare ruimte van de bebouwde kom van Winterswijk.

Kwaliteit (toelichting)

In april 2024 is de visie op Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS) vastgesteld door de raad. Op basis hiervan wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld. Een van de onderdelen van het uitvoeringsprogramma is het opstellen van een uitvoeringsagenda. Onderdeel hiervan is een MJOP voor de gemeentelijke speeltoestellen. Het structurele financiële vraagstuk rondom het MJOP wordt meegenomen in de integrale afweging van de begroting 2026 e.v. Noodzakelijke vervanging van gemeentelijke speeltoestellen in 2025 zal plaatsvinden vanuit de bestemmingsreserve Instandhouding Voorzieningen, onder voorbehoud dat de raad hiermee instemt met de begrotingbehandeling. Daarnaast heeft de raad in april 2024 de motie 'Speeltuinen als middelpunt van de wijk' aangenomen om. Speeltuinorganisaties kunnen een beroep doen op de bestemmingsreserve lokale initiatieven, waarmee invulling wordt gegeven aan de motie.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Na het vaststellen van de visie wordt er een beheer- en uitvoeringsplan opgesteld. Deze wordt naar verwachting dit jaar opgeleverd.

Tijd (indicator)

Beleidsplan openbare verlichting

In verband met technologische ontwikkelingen en nieuwe inzichten, werken wij aan een nieuw beleidsplan voor de openbare verlichting in de gemeente.

Kwaliteit (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2024 ontstond de behoefte om nieuw beleid via een tweetrapsraket tot stand te brengen. Zo heeft het college op 9 april de uitgangspuntennotitie 'Licht in de openbare ruimte gemeente Winterswijk, 2024-2030' vastgesteld. De uitgangspuntennotitie moet leiden tot een geactualiseerd beleidsplan, geënt op reeds beschikbare budgetten. De notitie wordt eind 2024 ter besluitvorming aangeboden en geeft richting aan de jaren 2025 en verder.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Door aanpassingen in de beleidsvoorbereiding is niet voldaan aan de planning van de bestuurlijke termijnagenda. Dat wil zeggen dat het beleidsplan 'Licht in de openbare ruimte gemeente Winterswijk, 2024-2030' niet in het tweede kwartaal, maar in het vierde kwartaal aan de raad wordt aangeboden.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We optimaliseren de bereikbaarheid en verkeersdoorstroming van Winterswijk

Activiteiten

Parkeerroute Informatiesysteem

We werken door aan een modern parkeerroute-informatiesysteem (PRIS).

Kwaliteit (toelichting)

Met de investering in het parkeerroute-informatiesysteem (PRIS) kunnen bezoekers van binnen en buiten Winterswijk sneller een vrije parkeerplaats in het centrum vinden. We verbeteren hiermee de beleving van bezoekers aan het centrum, we beperken het zoekverkeer en dragen bij aan de verbetering van de leefomgeving op plekken waar dat zoekverkeer nu nog onnodig rijdt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2023 is gestart met investeringen in het parkeerroute-informatiesysteem (PRIS). Dit betreft het weer werkend krijgen van de bestaande voorzieningen. Er is een parkeeronderzoek uitgevoerd en een parkeerstrategie opgesteld. Daarnaast heeft er een marktconsultatie plaats gevonden over de diverse telsystemen, functionaliteiten en weergave mogelijkheden. Dit om het systeem zo dynamisch mogelijk in te kunnen richten, en dadelijk zo veel mogelijk aan te kunnen sluiten op de parkeerstrategie. In 2025 vindt de Europese aanbesteding plaats.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We stimuleren en faciliteren emissieloos vervoer.

Activiteiten

We hebben een dekkend netwerk laadinfra

De komende jaren willen we de groei van het aantal elektrische auto's faciliteren en waar mogelijk stimuleren. Dit doen wij door deelname aan de provinciale concessie publieke laadinfrastructuur en door te experimenteren met innovatieve en alternatieve laadoplossingen.

Kwaliteit (toelichting)

De regionale concessie openbare laadinfrastructuur is in het voorjaar van 2024 met twee jaar verlengd. dit betekent dat Vattenfall Incharge ook in de jaren 2026 en 2027 verantwoordelijk blijft voor plaatsing van reguliere publieke laadpalen. Daarnaast is in regionaal verband gewerkt aan de Achterhoekse visie op laadinfrastructuur. Ook is een start gemaakt met de actualisatie van de 'Integrale visie op laadinfrastructuur en plaatsingsleidraad Winterswijk'. Dit proces loopt conform planning en wordt eind dit jaar ter besluitvorming aangeboden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte loopt vertraging op. De streeftermijn van achttien weken, van aanvraag tot realisatie van de openbare laadpaal, wordt in de praktijk niet gehaald. Zeer beperkte netcapaciteit alsook materiële en personele tekorten bij aannemers, vertragen de voortgang ernstig. Een uitdaging, omdat het aantal gerealiseerde laadpalen in de openbare ruimte in de toekomst mogelijk uit de pas kan lopen ten opzichte van de prognoses van kennis- en innovatiecentrum ElaadNL.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

In dit beleidsveld spelen diverse thema's een rol:

ROVA

Jaarlijks worden de wijzigingen in het areaal en de prijsindexatie doorberekend. Op ons verzoek is het afgelopen jaar de eenheidsprijs per onderhoudsmaatregel in de openbare ruimte in beeld gebracht. Daarnaast wordt er overhead in rekening gebracht voor het verder verbeteren en uitbreiden van de uit te voeren dienstverlening. We zijn nog in gesprek met ROVA welk financiële effect dit gaat hebben.

Wegen en bruggen

Uit de globale weginspecties uitgevoerd in het najaar 2022 bleek dat het noodzakelijk is om tijdig preventief onderhoud uit te voeren op met name de asfaltverhardingen. Ook voor bruggen zijn preventieve en kleine onderhoudsmaatregelen van belang. Door tijdig conserveren van leuning en dek en tijdig herstel van schade aan dragende constructieonderdelen, wordt de veiligheid vergroot en ingrijpende vervangingen voorkomen. In 2024 komen we met een nieuw beheerplan hiervoor.

Monumentale bomen

In Winterswijk zijn verschillende monumentale bomen aanwezig. In 2024 worden deze bomen geïnventariseerd om ze beter te kunnen beschermen en om eigenaren van monumentale bomen te ondersteunen bij het onderhoud van deze bomen.

Digitalisering mobiliteitsdata

Sinds 2021 werken we aan de 'Digitaliseringsopgave Mobiliteit'. Binnen deze opgave werken we landelijk aan een uniforme manier om data over mobiliteit digitaal aan te leveren. Met deze data kunnen weggebruikers goed geïnformeerd worden over de situatie op de weg en zijn zij in staat hun reis goed te plannen.

De digitaliseringsopgave bevat op dit moment 15 data items. Een aantal van deze data items wordt aangeleverd door gemeentelijke wegbeheerders. Dit betreft onder andere data over wegwerkzaamheden, evenementen, parkeren, beperkingen voor de logistiek en maximumsnelheden. In de afgelopen drie jaar hebben de provincies Gelderland en Overijssel vanuit het Regionaal Data Team Oost-Nederland, samen met gemeentelijke wegbeheerders, gewerkt aan de realisatie van deze opgave.

Vanaf 2024 moet het beheer en onderhoud van deze data ingericht zijn. Voor het beheer en onderhoud van deze data gaan we het programma 'Greenpoint' aanschaffen.

Mobiliteit & Verkeer

Er wordt een mobiliteitsplan met uitvoeringsagenda opgesteld. Daarnaast is er vanuit de raad de wens uitgesproken om een parkeerstrategie en een verkeerscirculatie/structuurplan op te stellen.

Er spelen diverse ontwikkelingen rondom verkeersveiligheid (Strategisch Plan Verkeersveiligheid) en opgaven vanuit het rijk (o.a. 0 verkeersslachtoffers).

Daarnaast zijn er regionale ontwikkelingen aansluitend op Achterhoek Visie 2030 rondom openbaar vervoer en MAAS (Mobility as a Service)/Gaon en spelen er diverse ontwikkelingen als duurzame mobiliteit, actieve vervoerswijzen en de verplichte digitaliseringsopgave.

Wijkaanpak

Om de afstand tussen inwoners en gemeente te verkleinen en inwonersinitiatieven te helpen realiseren, willen we structureel invulling gaan geven aan de wijkaanpak.

3.2 Klimaat, water en milieu

Ambitie

Samen met inwoners en ondernemers zorgen we voor een schone leefomgeving. We waarborgen een optimale milieukwaliteit en richten ons op de basisvoorwaarden; gezond, schoon en veilig. Voor het onderhoud van riolering maken we transparante keuzes op basis van een risicoafweging. Om in de toekomst gezond en veilig te kunnen wonen verkleinen we de kans op wateroverlast, droogte en hittestress.

Relevante documenten:

- Gemeentelijk waterplan 2019 – 2023.
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda (raadsbesluit sept. 2022).
- Huishoudelijk grondstoffenbeleid Winterswijk 2013-2017.
- Afvalstoffenverordening Winterswijk 2015.
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Winterswijk 2018.

Doelstellingen

We voeren noodzakelijk projecten uit op het gebied van milieu

Activiteiten

Project sanering wegverkeerslawaaï

Door de autonome groei van het wegverkeer ervaren bewoners langs drukke wegen geluidsoverlast van het verkeer. In het verleden zijn daarom 177 woningen aangemeld bij het Rijk om in aanmerking te komen voor geluidssanering. De gemeente voert de sanering wegverkeerslawaaï uit met subsidie van de rijksoverheid.

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 wordt, nadat het saneringsprogramma definitief is vastgesteld, verdere uitvoering gegeven aan het programma. Concreet betekent dit dat de geluidsniveaus in de te saneren woningen wordt bepaald.

Voor de voorbereiding (inclusief het bepalen van de binnenniveaus) hebben wij subsidie ontvangen. Voor de woningen met een te hoog binnenniveau wordt opnieuw subsidie aangevraagd voor de uitvoering van gevelmaatregelen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Nadat er besloten is om de snelheid op de Groenloseweg te verlagen naar 30 km/uur, is het concept-saneringsplan aangepast en ter beoordeling voorgelegd aan BSV, het bureau dat namens het Rijk de subsidieregeling uitvoert. Ondanks toezeggingen om het concept-saneringsplan uiterlijk medio augustus te beoordelen hebben wij nog geen reactie ontvangen. Na verwerking van eventuele opmerkingen, wordt eind 2024 het conceptplan voorgelegd aan het college en ter inzage gelegd. Nadat het definitieve plan is vastgesteld, worden de woningen beoordeeld. Daarvoor benaderen wij een bouwkundig bureau. Kosten worden betaald uit de te ontvangen subsidie.

Tijd (indicator)

Sanering stortplaats WAL

De deklaag van de voormalige stortplaats WAL (tussen de Driemarkweg en de Vreehorstweg, ter hoogte van Vreehorstweg 43) is te dun en voldoet niet aan de wettelijke eisen. Daarom hebben we een saneringsplan opgesteld. De sanering wordt gefaseerd uitgevoerd (in 2024 en 2027) vanwege de beschermde dieren op de WAL. Naast de deklaag wordt ook de Japanse duizendknoop aangepakt, de waterafvoer verbeterd en de WAL heringericht.

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn afspraken gemaakt met de provincie over de uitvoering. De provincie gaat de regie voeren over de sanering. In september 2024 start de voorbereiding voor de sanering. De eerste fase van de sanering wordt in 2025 afgerond.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In september 2024 start de voorbereiding. De sanering en de aanleg van de nieuwe beplanting voor de eerste fase worden in 2025 afgerond.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

De 'recentelijk' door de raad vastgestelde Klimaatadaptatiestrategie 2022-2027 en het Water- en Rioleringsprogramma 2024-2028 vindt aansluiting bij de actualiteit. Binnen het programma klimaat, water en milieu zijn op dit moment dan ook geen nieuwe trends en ontwikkelingen te melden.

3.3 Duurzaamheid en milieu

Ambitie

Winterswijk wil dat de huidige kwaliteiten, klimaat, biodiversiteit, cultuurhistorisch erfgoed en natuurlijke voorraden, ook beschikbaar zijn voor volgende generaties. Duurzaamheid gaat over het beschermen en behouden van deze waarden. Omdat we wel gevolgen ondervinden van de verandering van het klimaat is het ook een ambitie om ons daarop voor te bereiden. In 2050 is Winterswijk klimaatneutraal, energieneutraal en circulair.

Relevante documenten:

- Akkoord van Groenlo.
- Uitvoeringsagenda duurzaamheid januari 2019.
- RES 1.0.

Doelstellingen

We wekken in 2030 voldoende duurzame energie op voor de doelstelling van een energieneutraal gebouwde omgeving in 2030

Activiteiten

Uitvoeren visie Warmtetransitie

In de Warmtetransitievizie staat beschreven hoe we gebouwen klaarmaken voor de toekomst. Hiervoor wordt een plan van aanpak worden gemaakt. In Winterswijk ontbreekt een bron voor grootschalige warmteopwekking die we kunnen inzetten voor verwarming. Dit betekent dat we voor het grootste deel uitgaan van vervanging van gasketels door warmtepompen op elektriciteit. We zetten ons ervoor in dat zoveel mogelijk woningen transitiegereed worden gemaakt. We maken hiervoor gebruik van rijkssubsidies in het kader van de aanpak van slechte energielabels. De mogelijkheden voor waterstof ten behoeve van monumenten en de andere kansen op dit gebied, houden we in de gaten.

Kwaliteit (toelichting)

We richten ons op het doelmatig inzetten van de subsidies voor het aanpakken van woningen met slechte labels.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In de Warmtetransitievizie staat beschreven hoe we gebouwen klaarmaken voor de toekomst. Het maken van het Plan van Aanpak is verschoven naar 2025 .

Tijd (indicator)

Uitvoering RES 1.0

In de RES 1.0 is afgesproken dat het regionale bod bestaat uit grootschalige zon op daken (0,35 TWh) en grootschalige opwek op land (1 TWh). Voor Winterswijk betekent dit dat we aan beide werken. Over zon op bedrijfsdaken wordt elders gerapporteerd. De plannen voor grootschalige opwek op land passen in ons beleidskader zonneparken en zonnevelden. Het gaat hier op dit moment over de realisatie van 120 ha voor Winterswijk. Ondertussen werken we in regionaal verband aan de RES 2.0.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met de RES-partners realiseren we de opwek die is afgesproken voor het doel in 2030.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Samen met onze partners in de regio werken we aan de realisatie van de RES-doelen.

Tijd (indicator)

Realiseren zonnepanelen op bedrijfsdaken

Ook in 2025 gaan we door met de plannen voor zonnepanelen op bedrijfsdaken. Dit gaat om bedrijven met een kleinzakelijke aansluiting. Samen met ondernemers kijken we welke aandachtspunten er in hun situatie zijn. Dit gaat dan om de mogelijkheden voor het dak, subsidies en leenmogelijkheden, offertevergelijkingen en andere vraagstukken. Omdat er momenteel onzekerheden zijn over onderwerpen als teruglevering, tarieven en netcapaciteit, is het des te belangrijker dat we ondernemers helpen.

Kwaliteit (toelichting)

We willen goede rapportages naar aanleiding van de bedrijfsbezoeken. Dit gaat dan onder meer om het gebruiksprofiel, de mogelijkheden voor het dak, subsidies en leenmogelijkheden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering vindt in heel 2024 plaats.

Tijd (indicator)

We zijn bereikbaar in ons Centrum Duurzaam Winterswijk

Het Centrum Duurzaam Winterswijk is een kennis- en inspiratiecentrum op het gebied van duurzaamheid. Via de thema's energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit, kringlopen en cultuurhistorie, wordt duurzaamheid op een laagdrempelige manier zichtbaar, tastbaar en beleefbaar gemaakt. Vanuit het centrum helpen we mensen onder meer met subsidies en leningen. Het Centrum Duurzaam Winterswijk is tevens ons energieloket.

Kwaliteit (toelichting)

In het centrum ontvangen we gemiddeld ongeveer 120 bezoekers per maand. Via het platform Duurzaam Winterswijk ontvangen we gemiddeld duizend digitale bezoekers per maand.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering vindt in heel 2024 plaats.

Tijd (indicator)

Evaluatie moratorium Windenergie

Op 29 juni 2017 is in de raad een moratorium op windturbines ingesteld. Afsproken is dat dit besluit vanaf 1 januari 2023 periodiek wordt geëvalueerd.

Kwaliteit (toelichting)

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De evaluatie is door de raad verzet naar 1 juli 2025. De raad heeft voor deze evaluatie op 20 juni een plan van aanpak vastgesteld.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We willen duurzaamheid bereikbaar en betaalbaar maken voor iedereen

Activiteiten

Verduurzamen woningen als onderdeel bestrijden energiearmoede

We helpen inwoners om hun energierekening omlaag te brengen. Dit doen we door onderstaande maatregelen:

- De aanpak met energieconciërges en energiebespaarmaatjes gaan we in 2024 continueren. Samen met andere organisaties helpen we inwoners met energiearmoede om energie te besparen en hun woning te verduurzamen.
- We bieden ondersteuning via het Centrum Duurzaam Winterswijk.
- We ondersteunen door middel van subsidies en regelingen.

Kwaliteit (toelichting)

We zetten ons in voor een goede voortzetting van de aanpak van energiearmoede.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering vindt in heel 2024 plaats.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

Een belangrijk deel van de personele kosten van de energietransitie wordt gedekt door de CDOKE-regeling. Deze regeling geldt voor de kosten voor klimaat- en energiebeleid (beleid dat bijdraagt aan het behalen van de doelen uit de Klimaatwet, bv. 55% CO2 reductie in 2030). Daarnaast is subsidie ontvangen voor de LAI, de Landelijke Aanpak Isolatie. Hiermee pakken we de slechte energielabels aan. Deze gelden gebruiken we voor een eigen subsidieregeling.

Een belangrijke ontwikkeling die invloed heeft op de verduurzaming is de Netcongestie. Dit speelde al aan de opwek kant, maar dit speelt nu ook aan de afnamekant.

3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen

Ambitie

We willen dat Winterswijk een aantrekkelijke plaats is om te wonen, te werken en te recreëren. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk en verdient een aanpak waarbij we de handen ineen slaan. In de buurtschappen streven we naar behoud van leefbaarheid. In het centrum komen wonen en culturele functies samen waar ontmoeten, ontdekken en ontplooiing voorop staan. Nieuwe ontwikkelingen krijgen de ruimte, met behoud van kwaliteit van de leefomgeving.

Relevante documenten:

- Woonvisie gemeente Winterswijk 2020 – 2025.
- Volkshuisvestelijk Afwegingskader Woningbouw Winterswijk 2019 – 2025.
- Structuurvisie kom Winterswijk 2010-2020.
- Groenstructuurplan Winterswijk.
- Omgevingsvisie buitengebied.
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit.
- Centrumvisie 2021.

Doelstellingen

We bereiden de organisatie voor op de nieuwe wetten in de fysieke leefomgeving

Activiteiten

We werken volgens de Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Voor de inwerkingtreding moet er een Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) zijn ingeregeld. Verder bereiden we de organisatie voor op het werken volgens de wet, zowel op juridisch en technisch gebied als op het gebied van dienstverlening, participatie, houding en gedrag.

Kwaliteit (toelichting)

We zijn inmiddels in staat om afwijkingen van het omgevingsplan in de meeste gevallen met een omgevingsvergunning (BOPA) te beoordelen en vergunnen. Voor aanvragen die niet met een omgevingsvergunning geregeld kunnen worden, zijn we op dit moment nog niet in staat een omgevingsplanwijziging door te voeren. Hier wordt wel aan gewerkt door de werkgroep Omgevingsplan.

We werken aan een gemeente-dekkende omgevingsvisie met het traject voor de omgevingsvisie Kom.

Er wordt doorlopend gewerkt aan optimalisering van processen op juridisch en technisch gebied en aan verbetering van dienstverlening, doorlooptijden, participatie, houding en gedrag.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het vergt nog steeds de nodige tijd om de nieuwe wet eigen te maken. Op dit moment zijn de minimale acties van de VNG grotendeels uitgevoerd. Inmiddels is gestart met de werkgroep Omgevingsplan. We bouwen aan een basisplan en leren hoe we een Omgevingsplan kunnen wijzigen. Op 1 januari 2032 moeten we de beschikking hebben over een nieuw gebiedsdekkend Omgevingsplan.

Tijd (indicator)

We werken volgens de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Onderdeel van de Omgevingswet is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). De Wkb treedt gelijk met de Omgevingswet in werking. De Wkb regelt dat private kwaliteitsborgers voortaan bouwtechnische regels toetsen en controleren. Dit wijzigt het proces van de bouwvergunningtoets.

Kwaliteit (toelichting)

Het proces voor het behandelen van bouwmeldingen onder de Wkb is volledig ingericht en functioneert. In 2024 zijn reeds een aantal bouwmeldingen behandeld. Periodiek wordt geëvalueerd of aanpassingen in het proces en sjablonen nodig zijn.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Per 1 januari 2024 is de Wkb in werking getreden voor nieuwbouw in de gevolgklasse 1. Het gaat dan bijvoorbeeld over woningen en eenvoudige bedrijfsgebouwen. Deze plannen worden door de gemeente niet meer op bouwtechnische aspecten beoordeeld. Dit is overgenomen door private kwaliteitsborgers. De gemeente blijft wel het bevoegd gezag en controleert of er wordt gebouwd met een gecertificeerde kwaliteitsborger. De gemeente is verantwoordelijk gebleven voor de bouwtechnische toetsing van verbouwplannen en nieuwbouwplannen voor gebouwen met een hoger risico. Mogelijk worden in de toekomst ook verbouwplannen in hogere gevolgklassen onderdeel van het stelsel van private kwaliteitsborging. Deze activiteit is doorlopend. Op dit moment is het niet de ervaring dat de invoering van de Wkb voor de ambtelijke organisatie een besparing in tijd oplevert.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We maken plannen en voeren deze uit voor specifieke vraagstukken zoals WOOOW, Steengroeve en Ribeslocatie

Activiteiten

Gebiedsontwikkeling Steengroeve

We werken aan een gebiedsontwikkeling rondom de Steengroeve. Onderdeel hiervan is de ontwikkeling van het museaal concept Terra Temporalis.

Kwaliteit (toelichting)

Het ontwerpbestemmingsplan is in december 2023 ter inzage gelegd. Er zijn zienswijzen op binnengekomen.

In de begroting 2024- 2027 is uitgegaan van beschikbaarstelling van het budget van € 1.000.000 aan de stichting Terra Temporalis.

Het budget voor ondersteuning van de realisatie van het Steengroevemuseum stellen we beschikbaar op het moment dat de realisatie aan zal vangen. In 2024 zal deze realisatie niet plaatsvinden. Daarom wordt het budget in 2024 nu afgeraamd. Realisatie hangt af van twee trajecten: de fondsenwerving door de stichting en het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. Verwachting is dat dit wat langer gaat duren. Uitgangspunt is dat het budget in 2027 weer benodigd is. Neemt u dit voorstel over dan zal bij de 1e Bestuursrapportage incl. 1e Prognose 2025 (in 2027) een budget van € 1.000.000 worden opgenomen. Dat betekent dat in de vastgestelde begroting 2025-2028 nu geen budget hiervoor is opgenomen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Momenteel worden de zienswijzen verwerkt. We zijn met de initiatiefnemers in gesprek over goede (financiële) afspraken over het vervolgproces van het project. De uitkomsten daarvan bepalen wanneer het bestemmingsplan ter vaststelling aan de raad wordt aangeboden.

Tijd (indicator)

Uitvoering project WoooW - gebiedsontwikkeling Weurden

WoooW staat voor Winterswijk ontmoet, ontdekt en ontplooit. Het WoooW-projectgebied ligt aan één van de aanloopstraten ('t Weurden) in het centrum van Winterswijk, waar winkelleegstand en verpaupering dreigde. Daarom heeft de gemeente de afgelopen jaren een aantal woon-winkelpanden aangekocht om het gebied op te knappen en nieuwe impulsen te geven.

Kwaliteit (toelichting)

Op dit moment wordt gewerkt aan de uitvoering van het raadsbesluit van juni 2023. Daarin is het voorkeursscenario van de raad vastgelegd. Het maakt ontwikkelingen mogelijk aan 't Weurden (winkels plus woningen), de Spoorstraat (nieuw cultuurgebouw), bij Boogie Woogie (wonen) en aan 't Weurden - Dingstraat - Weverstraat (wonen, supermarkt en parkeren centrum).

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Op twee van de vier te ontwikkelen locaties is de voortgang sterk afhankelijk van de gemeentelijke begroting. Die is voorlopig ontoereikend om de ontwikkelingen op die plekken verder te brengen. Het betreft de locatie voor een nieuw cultuurgebouw aan de Spoorstraat, en de locatie van de huidige Boogie Woogie.

De twee andere locaties zijn een kwestie van privaat initiatief: aan 't Weurden (winkels plus woningen) en aan 't Weurden - Dingstraat - Weverstraat (wonen, supermarkt en parkeren centrum). Daarop wordt wel voortgang geboekt. De laatstgenoemde locaties zijn deels afhankelijk van gemeentelijk geld en dat is in het kader van de grondexploitatie in de begroting opgenomen. Dat geld is beschikbaar voor het realiseren van een parkeervoorziening voor centrumparkeren. Deze beide

locaties komen, als de nog te zetten stappen vlot verlopen, in 2025 bij de raad op tafel voor een besluit in de planologische procedure.

Tijd (indicator)

Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk

De Omgevingswet schrijft voor dat iedere gemeente op 1 januari 2027 een omgevingsvisie moet hebben vastgesteld. We werken op dit moment aan een omgevingsvisie voor de bebouwde kom van Winterswijk. De omgevingsvisie gaat over het dagelijks leven. Hoe we werken, wonen, studeren en recreëren. Bij het opstellen van de omgevingsvisie voor de bebouwde kom houden we rekening met actuele visies, zoals de centrumvisie, groenvisie en woonvisie.

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 zijn de ontwikkeling van Winterswijk en de daaruit volgende opgaven in beeld gebracht. Al deze onderdelen zijn samengebracht in het Verhaal van Winterswijk (fase 1) en de startnotitie, die in april 2024 zijn vastgesteld door de raad. Deze stukken dienen nu als basisdocument voor de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in fase 2. In het najaar 2024 is gestart met een participatietraject met de samenleving en de politiek, om inzicht te krijgen in welke keuzes we willen maken in de Omgevingsvisie. Een uitwerking van deze keuzes wordt in januari 2025 voorgelegd aan de raad door middel van een discussienota. De uitkomsten van die raadsvergadering zullen de basis vormen voor de concept Omgevingsvisie, die in Q2 wordt voorgelegd aan de raad. Wanneer de raad akkoord is met dit concept, volgt de ter inzagelegging aan de inwoners en ten slotte eind 2025 de definitieve vaststelling van de Omgevingsvisie kom. Aansluitend wordt toegewerkt naar het samenvoegen van de Omgevingsvisie buitengebied en Omgevingsvisie kom. Met als doel om voor 1 januari 2027 één Omgevingsvisie voor Winterswijk te kunnen vaststellen, waarmee we dan voldoen aan de Omgevingswet.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De omgevingsvisie moet volgens de wet op 1 januari 2027 gereed zijn. In 2023 zijn er inhoudelijke stappen gezet voor een eerste basisdocument; in 2024 is verder gewerkt aan de uitwerking van de omgevingsvisie. Het streven is om de omgevingsvisie kom eind 2025 vast te stellen.

Tijd (indicator)

Revitalisering Dennenoord

We werken aan de afronding van de revitalisering van het terrein Dennenoord.

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering van de revitalisering loopt en wordt zorgvuldig afgestemd met de verschillende disciplines. Er is een inrichtingsplan voor de natuurinvulling opgesteld dat onderdeel is van het in juni 2024 vastgestelde bestemmingsplan. De planning is dat de aannemer de werkzaamheden in 2024 uitvoert en dat de beplanting in het vierde kwartaal wordt geplaatst. In 2025 wordt de subsidieverantwoording met de provincie afgehandeld.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het streven is alle procedures en werkzaamheden in 2024 uit te voeren.

Tijd (indicator)

Realiseren van een dienstencentrum in Gaxel, samen met Stadt Vreden

Om het grensoverschrijdend werken en ondernemen tussen Nederland en Duitsland te bevorderen, wordt er op de grens een dienstencentrum gerealiseerd. De gemeenten Winterswijk en Vreden zijn gezamenlijk de initiatiefnemers voor deze planontwikkeling.

Kwaliteit (toelichting)

De geselecteerde ontwikkelaar heeft helaas aangegeven dat het niet mogelijk is tot een haalbare exploitatie te komen. Samen met Stadt Vreden bekijken we nu op welke wijze het project kan worden voortgezet. Wij houden beide gemeenteraden op de hoogte van de aanpak en de voortgang.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Omdat er op dit moment geen concrete ontwikkelaar is voor de uitwerking van de plannen, is onduidelijk op welke termijn de plannen uitgevoerd gaan worden. Als meer duidelijk is over de aanpak en voortgang, informeren wij samen met Stadt Vreden beide gemeenteraden.

Tijd (indicator)

Afdekken kleiput

We ronden het afdekken van de kleiput af.

Kwaliteit (toelichting)

Er wordt gewerkt aan één of meerdere nieuwe voorstellen. Daar is de klankbordgroep ook bij betrokken. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad in 2025 een besluit over het voorstel. Nadat dit besluit is genomen, wordt een inrichtingsplan opgesteld.

De gebiedsontwikkeling van het Molenveld is afhankelijk van het vaststellen van de begroting door de raad. De raad heeft in november 2023 besloten om het resterende budget voor de gebiedsontwikkeling te schrappen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Allereerst moeten verschillende scenario's worden uitgewerkt. In deze fase zitten we nu. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad een besluit over het scenario dat wordt uitgewerkt in een inrichtingsplan. De planning is dat de gemeenteraad in het eerste kwartaal van 2025 een besluit neemt en uitvoering in najaar 2025.

Tijd (indicator)

Woningbouw Narcisstraat

Dit gebied als geheel vraagt om een kwaliteitsimpuls. De gemeente heeft een grondpositie in het gebied bij de Misterweg/Hyacinthstraat. Wij werken mee met een door een ontwikkelaar ingediende aanvraag voor woningbouw.

Kwaliteit (toelichting)

De planontwikkelaar heeft het woningbouwplan uitgewerkt en deze is als ontwerpbestemmingsplan in december 2023 ter inzage gelegd. Hierop is een zienswijze binnengekomen en op dit moment zijn partijen met elkaar in gesprek over deze zienswijze.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Allereerst moet de zienswijze worden afgehandeld voordat het bestemmingsplan door de raad kan worden vastgesteld.

Tijd (indicator)

Ribeslocatie

Gemeente Winterswijk is eigenaar van een perceel aan de Ribeslaan, de locatie waar een basisschool was gesitueerd. In 2015 is deze basisschool gefuseerd en heeft gemeente Winterswijk de grond terug in eigendom gekregen. Tot op heden is geen andere invulling voor de Ribeslocatie gerealiseerd. In 2025 wordt verder gewerkt aan de herontwikkeling van de Ribeslocatie. Een plan voor woningbouw wordt voorbereid.

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 is de omgevingsplanprocedure gestart. Nadat het omgevingsplan is vastgesteld, wordt verder gegaan met de ontwikkeling van de nieuwe woningen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het streven is om het omgevingsplan in het eerste kwartaal van 2025 door de raad te laten vaststellen.

Tijd (indicator)

Gebiedsontwikkeling De Morse (voorheen Gaudium)

Gemeente Winterswijk is eigenaar van het pand van Gaudium. Daarnaast is het aangrenzende pand De Hazewind opgekocht door een ontwikkelaar. Door de huidige ontwikkelingen vraagt deze omgeving om een visie.

Kwaliteit (toelichting)

Er ligt een concreet initiatief voor het verbouwen van voormalige textielfabriek De Hazewind aan de Laan van Hilbelink 28/Morsestraat 32-34. Het is de bedoeling dit

fabriekscomplex te transformeren naar een woongebouw met 26 appartementen. In de naastgelegen fabriekshal is Kvadrat Weaving (voorheen bekend als Gaudium) gevestigd. Dit gebouw is eigendom van de gemeente. Milieutechnisch is dit bedrijf het grootste obstakel voor de verbouw van De Hazewind tot een appartementencomplex. Met Kvadrat Weaving lopen gesprekken over een mogelijke bedrijfsverplaatsing.

Tegenover De Hazewind is Hittech Bihca gevestigd. Dit bedrijf heeft uitbreidingsplannen op de huidige locatie en kan vanuit milieutechnisch oogpunt ook een obstakel zijn voor het woningbouwinitiatief in De Hazewind. De actuele ontwikkelingen in dit gebied vragen om een duidelijke planologische/stedenbouwkundige visie voor het gebied en de directe omgeving.

Als er overeenstemming is over de bedrijfsverplaatsing van Kvadrat Weaving, kan vooruitlopend op de gebiedsvisie mogelijk al medewerking worden verleend aan het woningbouwinitiatief in De Hazewind.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het beschikbare budget voor het opstellen van gebiedsvisie De Morse (€ 33.000), is bij de jaarrekening niet overgeheveld naar 2024. Dit omdat er nog geen duidelijke onderbouwing was en het bovendien niet voldeed aan de interne spelregels. Door het vervallen van het budget is het opstellen van de gebiedsvisie De Morse uitgesteld.

Tijd (indicator)

Programma bouwen aan Winterswijk

We stellen een meerjarige programmering op voor alle toekomstige investeringen. Dit om financieel verantwoord onze voorzieningen in stand te kunnen houden en nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken. Verder zijn we scherp op ons opdrachtgeverschap. Dit moet leiden tot een integraal en realistisch investeringsprogramma waarbij de jaarlijkse overhevelingen qua omvang beperkt worden.

Kwaliteit (toelichting)

Onze huidige financiële situatie maakt het niet mogelijk om grote investeringen te doen in nieuwbouw van voorzieningen zoals Boogie Woogie, theater De Storm, zwembad Jaspers en de basisscholen. We hechten echter wel belang aan deze voorzieningen en koersen daarom op instandhouding. Omdat het financieel perspectief voorlopig geen zicht op nieuwbouw geeft, kiezen we voor investeringen die de instandhouding van de bestaande gebouwen en voorzieningen beogen. Hiervoor verhogen we vanaf 2025 de bestemmingsreserve van € 2 miljoen naar € 10 miljoen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De voorwaarden voor de bestemmingsreserve "instandhouding voorzieningen" zijn door de Raad vastgesteld waardoor kan worden overgegaan tot uitvoering.

Tijd (indicator)

De Rikker

We werken aan woningbouw op het nog onbebouwde gedeelte van de Rikker.

Kwaliteit (toelichting)

Het bestemmingsplan is vastgesteld en bekendgemaakt. De beroepstermijn is inmiddels verstreken. Er is één beroepschrift ontvangen bij de Raad van State. De verwachting is dat dit beroepschrift in 2025 op zitting komt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

We wachten op een behandeling van het beroepschrift bij de Raad van State. Naar verwachting komt dit in 2025 op zitting.

Tijd (indicator)

Gebiedsontwikkeling recreatiegebied 't Hilgelo

We behandelen een door Leisurelands BV ingediende aanvraag ter ontwikkeling van recreatiegebied 't Hilgelo. Het plan ziet op een bestemming van bestaande functies (zandwinning, dagrecreatie, natuur, etc.) en een versterking van de recreatieve mogelijkheden binnen dat gebied. In hoofdzaak gaat het daarbij om een uitbreiding van verblijfsrecreatie en horeca.

Kwaliteit (toelichting)

Het doel van dit project is een toekomstbestendige ontwikkeling van recreatiegebied 't Hilgelo. We streven naar een ruimtelijk-planologisch kader waarin de bestaande functies en beoogde ontwikkelingen plek krijgen. In de zomer van 2023 is door het college een voorontwerpbestemmingsplan (conceptplan) ter inzage gelegd. Er zijn 18 inspraakreacties ingediend die de verschillende belangen in beeld hebben gebracht (formeel participatie). Initiatiefnemer heeft een vervolg gegeven aan de participatie en werkt momenteel aan een doorontwikkeling van het plan.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het is aan de initiatiefnemer om een nieuwe versie van het plan in te dienen voordat verdere besluitvorming kan plaatsvinden.

Tijd (indicator)

Bestemmingsplan uitbreiding 't Winkel

We behandelen het initiatief tot uitbreiding van camping Het Winkel.

Kwaliteit (toelichting)

Op dit moment is de gemeente in afwachting van de indiening van een voorstel voor de verdere ontwikkeling van Het Winkel. De hele planologische procedure moet nog worden doorlopen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De start wordt bepaald door het moment waarop het voorstel door de initiatiefnemer wordt ingediend.

Tijd (indicator)

Herontwikkeling Groenloseweg 60-locatie Harmonie

We behandelen het initiatief tot herontwikkeling van de locatie van De Harmonie (Groenloseweg 60) van horeca naar wonen.

Kwaliteit (toelichting)

Na een aantal gesprekken met de initiatiefnemers (Walvoort Ontwikkelaars b.v.) en behandeling in de Commissie Omgevingskwaliteit is er overeenstemming over de ontwikkeling van locatie De Harmonie. Het aangepaste plan is in augustus 2024 goedgekeurd door de Mandaatcommissie. De omgevingsvergunning kan nu worden aangevraagd. De vergunning kan worden verleend nadat het geldende omgevingsplan is aangepast (wijziging horeca naar wonen).

B&W heeft op 20 juni 2023 al besloten medewerking te verlenen aan deze ontwikkeling, onder voorwaarde dat wordt voldaan aan het ruimtelijk kader zoals vastgelegd in het integraal ambtelijke advies van de Omgevingskamer. Met de laatste wijzigingen is hieraan voldaan.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De tijdsplanning is moeilijk aan te geven. Eén en ander is afhankelijk van de datum van indiening door de initiatiefnemer.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We realiseren een toekomstperspectief in het buitengebied

Activiteiten

We voeren het programma Vitaal Platteland uit door middel van een gebiedsgerichte aanpak

Het buitengebied van Winterswijk heeft te maken met uitersten: extreme droogte, stikstofnormen voor vier Natura 2000-gebieden, ruimtevraag vanuit de energietransitie, kwetsbaar cultuurlandschap en bekenstelsel, en een sterke terugloop van het aantal boeren. Deze situatie is een bedreiging voor het waardevolle agrarische cultuurlandschap en de leefbaarheid.

Samen met de stichting WCL is in 2020 het programma Vitaal Platteland opgesteld. Dit programma is gericht op het behoud van de waardevolle natuur en cultuur, en het

realiseren van een economisch, sociaal en ecologisch toekomstperspectief voor iedereen die in het buitengebied woont, werkt en recreëert.

Kwaliteit (toelichting)

De Intentieovereenkomst en startnotitie zijn in januari 2023 vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe de drie overheden (provincie, waterschap en gemeente) en de gebiedspartijen willen samenwerken in de gebiedsaanpak Vitaal Platteland. Het doel is te komen tot een economisch, sociaal en ecologisch perspectief voor de mensen die in het gebied wonen en werken, nu en in de toekomst. Concreet wordt dit een gebiedsplan, een 'Winterswijks bod'.

Om dit te bereiken wordt een aantal stappen doorlopen. In 2024 zijn bouwstenen van verschillende thema's (zoals water, landbouw en natuur), het landschappelijk kader en het verhaal van het buitengebied van Winterswijk opgesteld. Die stukken zijn gebruikt voor een gebiedsanalyse en het opstellen van kansencarten voor de verschillende thema's.

Met de kansencarten kunnen er botsproeven plaatsvinden, waarmee wordt onderzocht waar in het gebied kansen, belangen en bedreigingen elkaar raken. Waar moeten we rekening met elkaar houden en waar kunnen we juist koppelkansen benutten? Op basis hiervan werken we in 2025 toe naar een gebiedsvisie Vitaal Platteland Winterswijk. Hieruit volgt het gebiedsplan.

Ondertussen wordt er ook gewerkt aan de uitvoering van de korte termijn, 'geen spijmaatregelen'. Dit zijn maatregelen in projectgebieden in Winterswijk waar aan de doelen gewerkt kan worden (zoals waterkwaliteit, perspectief voor de landbouw of natuurdoelen), zonder dat dit negatieve effecten heeft voor andere doelstellingen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Volgens de oorspronkelijke planning levert het project eind 2024 het gebiedsplan op. Tijdens de uitvoering van het project hebben we te maken met onzekerheid over de kaders vanuit het Rijk. Ook zien we dat het pionierswerk, de nieuwe gebiedsgerichte aanpak, veel vraagt van iedereen die erbij betrokken is. Het vergt een andere manier van samenwerking tussen de overheden en gebiedspartijen, waardoor het soms twee stappen vooruit en een stap achteruit is. Wanneer overheden gezamenlijk kaders moeten stellen en aan de samenwerking moeten bouwen, kan het soms richting de gebiedspartijen lijken alsof er weinig voortgang is. Daarom zijn de kortetermijnprojecten extra belangrijk, om de energie bij alle betrokkenen te behouden en samen de schouders onder de gebiedsaanpak te blijven zetten. De onzekerheid over de kaders en financiering vanuit het Rijk blijft voorlopig bestaan, maar de problemen in het buitengebied staan nog steeds op de agenda. Daarom gaan we door met het toewerken naar het gebiedsplan. Hierdoor kunnen we, wanneer er wel middelen beschikbaar komen, direct een duidelijk bod neerleggen hoe we in Winterswijk de uitdagingen van deze tijd op gaan lossen.

Tijd (indicator)

Uitvoeren project LEADER

We geven uitvoering aan LEADER-projecten. LEADER is een subsidieregeling die is bedoeld voor projecten gericht op het versterken van het landelijk gebied.

Speerpunten hierbij zijn: het behoud van de leefbaarheid van het platteland, het

versterken van de sociale cohesie en het behouden/versterken van het voorzieningenniveau.

Kwaliteit (toelichting)

Stichtingen, verenigingen, organisaties en bedrijven kunnen gebruikmaken van LEADER-subsidies. LEADER is een onderdeel van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). Initiatiefnemers worden bij hun aanvraag ondersteund door de Lokale Actie Groep (LAG). De LAG bestaat uit lokale (inwoner)leden en een projectleider. Alle aanvragers geven een verplichte pitch aan de LAG over hun project. De LAG adviseert Gedeputeerde Staten bij het beschikbaar stellen van financiën.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering van LEADER- projecten heeft een looptijd van 2024-2028. Het proces ligt op schema.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We realiseren voldoende woningaanbod waar voor verschillende doelgroepen behoefte aan is

Activiteiten

Een goede voorraad sociale, duurzame huurwoningen

In de raamovereenkomst en de prestatieafspraken staat nu al dat partijen zich inzetten om de bewustwording bij huurders, als het gaat om woongedrag en de gevolgen van energiegebruik, te bevorderen. Daarbij faciliteert en ondersteunt de gemeente de huurdersvereniging en De Woonplaats waar mogelijk bij duurzaamheidsprojecten en -activiteiten die bijdragen aan de (gemeentelijke/regionale) duurzaamheidsdoelstellingen. De Woonplaats en de gemeente Winterswijk gaan in gesprek om concrete vervolgsafspraken te maken op het gebied van duurzaamheid en levensloopbestendigheid. We streven naar een maximale inzet, mede in het kader van armoedebestrijding.

Kwaliteit (toelichting)

In de prestatieafspraken van 2023 en 2024 is concreet in beeld gebracht wat de totale opgave is met betrekking tot verduurzaming van de woningen. Door De Woonplaats en de gemeente wordt gewerkt aan de opgave. Bij acties en pilots gericht op het bevorderen van duurzaam woongedrag en energiebesparing, stemmen de partijen de aanpak met elkaar af. Gemaakte afspraken in 2024 worden, daar waar mogelijk, voortgezet in 2025.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een doorlopende activiteit gedurende heel 2024.

Tijd (indicator)

Flexwonen

Veel Winterswijkers zijn op zoek naar geschikte en betaalbare woonruimte. Ook moet Winterswijk extra statushouders huisvesten. De instroom neemt toe, dus het aantal statushouders neemt ook toe. Daarnaast weten we niet hoelang de Oekraïense ontheemden blijven. Daarom ontwikkelt Winterswijk, samen met De Woonplaats en marktpartijen, een of meerdere flexwoonprojecten.

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van de prestatieafspraken 2024 met De Woonplaats, is flexwonen een gespreksonderwerp. We zitten nog in de verkennende fase.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

We gaan met De Woonplaats in gesprek over flexwonen. Dit is nog in beperkte mate opgepakt, omdat de prioriteit bij andere projecten en activiteiten binnen het thema wonen lag.

Tijd (indicator)

Nieuwe lokale woonvisie

We stellen een nieuwe lokale woonvisie op, omdat de looptijd van de huidige lokale woonvisie eind 2024 afloopt. We sluiten aan bij de uitgangspunten van de Regionale Woonagenda Achterhoek 2023-2030, en combineren dit met onze lokale ambities en uitgangspunten. We spelen in op de veranderende woonbehoefte en zorgen ervoor dat nieuwe woningbouw en de bestaande woningvoorraad daarop aansluiten. We streven naar betaalbare woonlasten, passend bij de portemonnee van de inwoners en woningzoekenden.

Kwaliteit (toelichting)

We stellen een nieuwe lokale woonvisie op.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De nieuwe lokale woonvisie zou naar verwachting in het vierde kwartaal 2024 ter besluitvorming worden aangeboden aan de gemeenteraad. Dit is nog niet opgepakt in verband met prioriteit bij andere projecten en activiteiten binnen het thema wonen.

Tijd (indicator)

Lokale woonzorgvisie

Het Rijk werkt aan een wetsvoorstel dat het opstellen van een urgentieverordening en/of huisvestingsverordening door gemeenten voor specifieke aandachtsgroepen in 2025 of 2026 verplicht maakt. Dit is inclusief verschillende zorgdoelgroepen. Voorafgaand aan deze verordening is een lokale woonzorgvisie noodzakelijk, om prioritering van specifieke aandachtsgroepen te bepalen. Bij het opstellen van de lokale woonzorgvisie is regionale afstemming een belangrijk onderdeel.

Kwaliteit (toelichting)

We stellen een lokale woonzorgvisie op.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De lokale woonzorgvisie en de Achterhoekse woonzorgvisie worden opgesteld en in 2025 waar mogelijk op elkaar afgestemd. Dit is nog niet verder opgepakt in verband met andere activiteiten die prioriteit hadden.

Tijd (indicator)

Herontwikkeling portiekflats Europalaan

We werken aan het initiatief van De Woonplaats om de komende jaren 112 woningen (in vier flatgebouwen) aan de Europalaan te vervangen door 130 nieuwe woningen (in drie gebouwen).

Kwaliteit (toelichting)

In juni 2024 is het bestemmingsplan vastgesteld. De Woonplaats is in september 2024 gestart met de voorbereidingen voor de sloop van de eerste portiekflat.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De Woonplaats is bezig met de voorbereiding van de sloop van de eerste portiekflat.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We zorgen voor duidelijkheid over eigendomssituaties van snippergroen

Activiteiten

Snippergroen en illegaal grondgebruik

In 2016 heeft bureau Eiffel het grondgebruik binnen de gemeente Winterswijk geïnventariseerd. Hieruit is gebleken dat op 595 locaties sprake is van ingebruikname van gemeentegrond door particulieren en (agrarische) bedrijven. Soms zijn hier afspraken over gemaakt, in andere gevallen is nog niets geregeld. In 2019 is hiervoor een projectmatige aanpak ontwikkeld en is in de wijken Bargerbosch en Hoge Wieber Noord gestart met het pilotproject Grondgebruik.

In 2023 heeft de raad een beleidskader voor snippergroen vastgesteld. Op basis hiervan wordt het project vervolgd.

Kwaliteit (toelichting)

Wij bieden inwoners en ondernemers duidelijkheid over het niet-geregistreerd in gebruik hebben van snippergroen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het pilotproject is in 2024 afgerond. Hierna wordt de pilot omgezet in een regulier project. De bewoners van de betreffende wijken/straten ontvangen dan een brief over het niet-geregistreerde gebruik van gemeentegrond. Vervolgens maakt de gemeente afspraken met de desbetreffende bewoners over het niet-geregistreerde gebruik van de gemeentegrond.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

Diverse projecten

Projecten hebben elk hun eigen planning en werkwijze.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Het zal nog enkele jaren duren voordat alle plannen en werkwijzen goed geïmplementeerd zijn. Dit is ook mogelijk door het overgangsrecht.

Wonen / volkshuisvesting

De Rijksoverheid wil de regie op de volkshuisvesting herpakken: 'Volkshuisvesting is terug van weggeweest'. Deze trend is ingezet sinds de benoeming van een minister van Volkshuisvesting (en Ruimtelijke Ordening) in 2022 en heeft geleid tot het opstellen van een Nationale Woon- en Bouwagenda. Deze agenda bevat meerdere programma's met o.a. woningbouw, aandacht voor specifieke doelgroepen, betaalbaar wonen en verduurzaming. Het Rijk pakt de regie en deze regie werkt door op provinciaal en lokaal niveau.

Nieuwe wetgeving en aanpassing van bestaande wetgeving moet (lokale) overheden mandaat én instrumentarium geven. Meer afstemming, monitoring en verantwoording op lokaal, regionaal en provinciaal niveau om uitvoering te geven aan het landelijk beleid.

In de wetsvoorstellen zijn definities (nog) niet altijd helder, keuzes zijn niet of onvoldoende onderbouwd en instrumenten en hulpmiddelen voor de uitvoering zijn onvoldoende ingekaderd en uitgewerkt. Ook is niet altijd duidelijk of je als gemeente een keuze hebt om instrumenten wel of niet in te voeren. Wel is duidelijk dat er een enorme extra werklast bij gemeenten komt te liggen. De zorgen of het allemaal uitvoerbaar is voor gemeenten is daarom groot. Onder andere vanuit de VNG. Naast de personele capaciteit zullen ook financiële middelen nodig zijn, bijvoorbeeld voor het uitvoeren van noodzakelijke onderzoeken.

Voor de gemeente Winterswijk betekent dit dat wij, in combinatie met de Woondeal Achterhoek en de Regionale Woonagenda Achterhoek, meer moeten gaan sturen op betaalbaarheid in de bouwprogramma's. Dit vraagt meer capaciteit dan voorheen.

Daarnaast moet verplicht worden opgesteld:

een volkshuisvestingsprogramma ter vervanging van de gemeentelijke woonvisie als onderdeel van de omgevingsvisie;

een gemeentelijk woonzorgvisie die regionaal is afgestemd;

een huisvestingsverordening voor urgente doelgroepen zoals uitstromers uit intramurale instellingen en jeugdzorg, slachtoffers van huiselijk geweld, daklozen en ex-gedetineerden.

Vitaal Platteland

De Intentieovereenkomst (IOK) en startnotitie zijn in januari 2023 vastgesteld. Er is volgens planning gestart met de uitvoering van de startnotitie Gebiedsaanpak Vitaal

Platteland Winterswijk. Deze aanpak moet de komende twee jaar een toekomstperspectief Vitaal Platteland Winterswijk opleveren. Tegelijkertijd beginnen we met de realisatie. 'Geen spijt-maatregelen' kunnen namelijk tussentijds worden uitgevoerd. We zien inmiddels dat het project te maken heeft met onzekerheden over de kaders vanuit het Rijk. Ook zien we dat het pionierswerk, de nieuwe gebiedsgerichte aanpak, veel vraagt van iedereen die erbij betrokken is. Dit heeft gevolgen voor de planning, de benodigde personele capaciteit en financiële inbreng.

Fysiek domein algemeen
Zoals op meerdere gebieden speelt arbeidsmarktkrapte ook in het fysieke domein een grote rol. Het is moeilijk om aan geschikt en voldoende personeel te komen. Op inhoudelijk gebied speelt de stikstofproblematiek een rol. Qua communicatie is participatie nog steeds een ontwikkeling die speelt en waar we in onze processen rekening mee moeten houden.

3.5 Economie en Lobby

Ambitie

Wij koesteren de veelheid en verscheidenheid aan bedrijven in Winterswijk. Bedrijvigheid en nabij gelegen werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Bedrijven moeten voldoende ruimte hebben zich te ontwikkelen. Samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid wordt voortgezet. Wij streven naar een stabiele arbeidsmarkt. In samenwerking met de sector zorgen we voor voldoende aanbod "het jaar rond" in vrijetijdsbesteding. We kijken hierbij ook nadrukkelijk naar evenementen. We dragen Winterswijk als merk binnen en buiten Nederland uit. We onderhouden duurzame relaties met samenwerkingspartners landelijk, regionaal en over de grens. We maken actief gebruik van (Europese) subsidies voor de realisatie van onze activiteiten.

Relevante documenten:

- Beleidsnota Economie Winterswijk 2017.
- Omgevingsvisie Buitengebied 2019.
- Centrumvisie 2021.
- Raadsbesluit Heroverwegen locatiekeuze bedrijventerrein d.d. 23 maart 2023.
- Nota Grenzland Gemeente Winterswijk (2022 - 2024).

Doelstellingen

Het bieden van voldoende ruimte voor de bedrijvigheid in Winterswijk met als uitgangspunt, inbreiding, revitalisering en herontwikkeling

Activiteiten

Programma toekomstbestendige bedrijventerreinen

We werken samen met het bedrijfsleven en de provincie aan het programma toekomstbestendige bedrijventerreinen. Het programma heeft als doel om bedrijventerreinen te verduurzamen, een groenere en gezondere werkomgeving te creëren en de samenwerking tussen bedrijven op de bedrijventerreinen te verbeteren. Daarbij richt het programma zich zowel op samenwerking en organisatiegraad op het bedrijventerrein, als op het programmatisch uitvoeren van fysieke maatregelen. Het programma ondersteunt de gemeente bij het omzetten van de beleidsambities op het gebied van duurzaamheid en klimaat, naar concrete maatregelen op de bedrijventerreinen.

Kwaliteit (toelichting)

In samenwerking met industriekring OWIN werken we aan drie doelen:

- Het verbeteren van de organisatiegraad van ondernemers op het bedrijventerrein. We verkennen hiervoor de mogelijkheden van het parkmanagement op het bedrijventerrein.
- Het opzetten van een programma met fysieke en organisatorische maatregelen op het bedrijventerrein, onder meer gericht op duurzaamheid, klimaat, verkeer en veiligheid.
- Het onderzoeken van de haalbaarheid van een Smart Energy Hub op het bedrijventerrein. Dit onderzoek richt zich op de optimalisatie van de lokale energie-opwekcapaciteit en het -verbruik op het bedrijventerrein, en wordt uitgevoerd met een subsidie van de provincie Gelderland.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit project loopt conform planning.

Tijd (indicator)

Gebiedsvisie bedrijventerrein

Het Regionaal Programma Werklocaties laat zien dat er in Winterswijk behoefte is aan een nieuw bedrijventerrein voor de groei van lokale ondernemingen. Voor het succes van ons bedrijfsleven is ruimte nodig, terwijl bedrijventerreinen schaars zijn. Om in Winterswijk een aantrekkelijk ruimtelijk en economisch vestigingsklimaat te behouden, is er in 2024 een nieuwe locatie voor een bedrijventerrein aangewezen. In 2025 werken we aan de gebiedsvisie van het bedrijventerrein.

Kwaliteit (toelichting)

In oktober 2024 neemt het college een besluit over de locatiekeuze voor het nieuwe bedrijventerrein. Vervolgens stelt het college aan de raad voor om een grondexploitatie te openen met een bijbehorend kredietaanvraag. In 2025 werken we aan de gebiedsvisie voor het nieuwe bedrijventerrein.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In oktober 2024 neemt het college een besluit over de locatie van het toekomstige bedrijventerrein.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Het maken en vaststellen van een visie op de toekomstige soort bedrijven in Winterswijk

Activiteiten

Toekomstvisie gewenste bedrijvigheid in Winterswijk

Het Winterswijkse bedrijfsleven kenmerkt zich door een grote diversiteit. Start-ups, familiebedrijven die al generaties lang aan Winterswijk zijn verbonden, maar ook bedrijven die begonnen zijn als familieondernemingen en inmiddels onderdeel zijn

van een groot landelijk of internationaal bedrijf. Wij koesteren al deze bedrijven. We maken een visie op het soort bedrijven waar we ons in de toekomst in Winterswijk op willen richten.

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- Participatie
- Duurzaamheid, klimaat en circulaire economie
- Onderwijs en arbeidsmarkt
- Deskundige ondersteuning
- Samenhang met de locatiekeuze voor het bedrijventerrein
- Integratie in de Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk (zie beleidsveld 3.4)

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Omdat de visie wordt geïntegreerd in de Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk (beleidsveld 3.4), wordt dit tijdspad aangehouden.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

In samenwerking ontwikkelen van een jaarrond toeristisch/recreatief aanbod

Activiteiten

Uitvoeren regionale vrijetijdsagenda

We werken samen met de andere Achterhoekse gemeenten aan de uitvoering van de Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030. Vanuit deze agenda werken we aan vijf speerpunten:

1. Het vergroten van de beleefbaarheid van de Achterhoek met aanbodontwikkeling.
2. Het op peil houden en verbeteren van de vitaliteit van de verblijfsrecreatie.
3. Het realiseren van een onderscheidende profilering en zichtbaarheid van de Achterhoek voor de nationale en internationale gast.
4. Het bevorderen van de gastvrijheid in de regio.
5. Het versterken van de positie van de vrijetijdssector binnen de Achterhoek en het intensiveren van verbindingen met andere sectoren.

We voeren dit uit met concrete projecten, onder andere gericht op de routestructuren voor wandelen, fietsen, paardrijden en mountainbiken. Eén van de concrete projecten is 'Onbeperkt genieten in de Achterhoek'. Dit project sluit goed aan bij de Winterswijkse opgave 'Iedereen doet mee'.

Kwaliteit (toelichting)

De projecten lopen conform afspraak.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De projecten uit de vrijetijdsagenda lopen volgens schema.

Tijd (indicator)

Toekomstvisie verblijfsrecreatie

We maken samen met het bedrijfsleven een toekomstvisie op de gewenste ontwikkeling van de verblijfsrecreatie in Winterswijk.

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- Participatie.
- Aansluiting bij de omgevingsvisies voor het buitengebied en de kom.
- De landelijke en regionale trends in toerisme en recreatie.
- Deskundige ondersteuning.

De beoogde dekking van de uitvoeringsagenda van de beleidsvisie vanuit de toeristenbelasting, is niet voorzien in deze begroting.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De beleidsvisie recreatie en toerisme is op 30 mei 2024 vastgesteld door de raad.

Tijd (indicator)

Stimuleren van evenementen voor en door jongeren

We versterken de gemeentelijke ondersteuning van evenementen voor en door jongeren. Met een groter en beter evenementenaanbod wordt Winterswijk aantrekkelijker voor jongeren, versterken we de dagrecreatie en dragen we bij aan seizoensverlenging voor de verblijfsrecreatie.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben aandacht voor de specifieke behoeften van evenementenorganisatoren. Doel is om het beschikbare budget zuiver en effectief in te zetten in relatie tot de doelstelling: het stimuleren van evenementen voor en door jongeren. Vanuit dit programma is ondersteuning geboden aan het Oud en Nieuw evenement Countdown, het project 80 jaar Vrijheid en het EK evenement op de markt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het resterende incidentele budget over 2023 en 2024 wordt overgeheveld naar 2025, voor zover dat nodig is voor ondersteuning van activiteiten en evenementen die voortkomen uit dit programma.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Stimuleren ondernemerschap en stabiele arbeidsmarkt

Activiteiten

We hebben een ondernemerspunt

We willen professionaliteit en slagkracht in onze ondernemersondersteuning en economische ontwikkeling organiseren in de vorm van het Ondernemerspunt Winterswijk. Dit is gebaseerd op het Duitse model van Wirtschaftsförderungsgesellschaft, zoals we dat ook in Bocholt kennen. Dit is een model waarin gemeente en ondernemersverenigingen vanuit een publiek-private organisatie samenwerken aan een brede economische ontwikkeling.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben in 2023 diverse gesprekken gevoerd met ondernemers over de wenselijkheid en mogelijkheden van een ondernemerspunt. De uitvoering is gestopt als gevolg van de bezuinigingen binnen het taakveld economie.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In de begroting 2024 is er geschrapt in het taakveld economie. Dit betekent dat de voorbereiding op dit project is gestopt en geen vervolg gaat krijgen.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Winterswijk (inter-)nationaal op de kaart zetten waarbij we ons aanbod op het gebied van wonen, werken, winkelen en toerisme uitdragen en streven naar een betere bereikbaarheid over de weg en het spoor.

Activiteiten

Lobby

We zetten in op regionale en grensoverschrijdende lobby. Lobbyen stelt ons in staat de belangen van onze inwoners te vertegenwoordigen bij de overheid en andere belanghebbenden. Het zorgt ervoor dat samenwerkingsverbanden tussen gemeenten en bedrijven ontstaan. Ook lobbyen over de grens is belangrijk. De toenemende Europeanisering van het beleid en de besluitvorming zorgen ervoor dat veel belangrijke beslissingen niet alleen op nationaal niveau, maar ook op Europees niveau worden genomen.

Kwaliteit (toelichting)

Een gestructureerde lobby is nodig. Vanuit de behoefte om een heldere, gezamenlijke boodschap te vertellen, is gewerkt aan focus in onze lobby. Tijdens het lentefestival brengen we de Achterhoek en onze Achterhoekse ambities jaarlijks dichterbij Den Haag.

Lokaal zetten we in op politieke actualiteiten, speerpunten die in het coalitieakkoord zijn geformuleerd. Ook richten we ons met een gezamenlijke lobby van de M50-gemeenten (middelgrote gemeenten) op verschillende onderwerpen, zoals grensoverschrijdende arbeidsmarkt en behoud van streekziekenhuizen.

Zo'n 70% van alle wet- en regelgeving waar gemeenten mee te maken hebben, wordt op Europees niveau bepaald. We zijn ons ervan bewust dat je grensoverschrijdend moet denken om lokale uitdagingen onder de aandacht te brengen. Winterswijk staat bekend als een Europa-actieve gemeente. Mede door het winnen van de Green Leaf Award, de actieve rol van de portefeuillehouder en de lobby in verschillende Europese gremia, wordt Winterswijk vaak als voorbeeld genoemd. De jaarlijkse deelname aan de European Week of Regions and Cities zien wij als een kans om kennis te delen met bestuurders uit heel Europa, en de Achterhoekse ambities en uitdagingen in Brussel zichtbaar te maken. Er is een ambtelijke lobbywerkgroep gevormd die de organisatie van het festival en de European Week of Regions and Cities verzorgt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit is een doorlopende activiteit.

Tijd (indicator)

Grensoverschrijdende samenwerking

Onder grensoverschrijdende samenwerking valt de samenwerking met de overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de Achterhoek, de Regio Achterhoek en de Euregio. We verbinden mensen, ondernemers, overheid en onderwijs aan beide zijden van de grens met elkaar op het gebied van economie, onderwijs, cultuur, toerisme en sport.

Kwaliteit (toelichting)

We streven naar structurele inbedding van Europees beleid in ons internationale beleid. In 2025 actualiseren wij de Nota Grenzland, die als kader dient voor de uitvoering van onze grensoverschrijdende samenwerking.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit proces is doorlopend.

Tijd (indicator)

Subsidies

Voor een optimale benutting van (Europese) subsidiemiddelen voor de uitvoering van projecten en activiteiten, zetten we binnen onze organisatie een subsidiestructuur op. Dit om subsidieverwerving binnen de organisatie te borgen.

Kwaliteit (toelichting)

Subsidies zijn een belangrijk middel voor de gemeente Winterswijk om haar beleid te kunnen uitvoeren en projecten te realiseren. Het verwerven van subsidies vergt echter wel een structurele aanpak. We kiezen in Winterswijk voor een subsidieadviseur die zich bezighoudt met het identificeren van subsidiemogelijkheden en het coördineren van de aanvragen. Steeds meer gemeenten werken samen om gezamenlijk subsidieaanvragen te doen. Zo wordt de

kans op succes vergroot en kunnen grotere projecten worden gerealiseerd dan wanneer individueel subsidie wordt aangevraagd. Ook zijn er steeds meer Europese subsidieprogramma's beschikbaar, die ons als gemeenten in staat stellen om grensoverschrijdend samen te werken.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het werven van subsidies is een doorlopend proces. We signaleren en attenderen de organisatie structureel op subsidiemogelijkheden die zich voordoen en faciliteren aanvragen. Samen met de gemeenten Aalten, Doetinchem en Oost Gelre hebben we een subsidieoverleg georganiseerd, waarin we subsidiekansen met elkaar delen en kansen gezamenlijk oppakken.

Tijd (indicator)

Trends en ontwikkelingen

Economie

Algemeen

De nasleep van Corona, oorlog in Oekraïne, energiecrisis, stikstofproblematiek, hogere rente en inflatie hebben effect op onze economie. Het concrete effect hiervan op de lokale Winterswijkse economie laat zich moeilijk inschatten. Het zijn conjuncturele schommelingen, die voor de korte termijn mogelijk invloed hebben op de ontwikkeling woningbouwplannen en uitbreidingsplannen in het bedrijfsleven. De behoefte aan bedrijventerrein voor de lange termijn blijft bestaan.

Arbeidsmarkt

Een algemene ontwikkeling is de huidige krapte op de arbeidsmarkt. Dit speelt in vele beroepsgroepen in de gehele Achterhoek. Het bedrijfsleven zet in op procesinnovatie, automatisering en robotisering, gericht op een hogere arbeidsproductiviteit en werving van personeel van buiten de regio, waaronder arbeidsmigranten. Ook het belang van het behouden van jongeren in de regio wordt hierdoor nog groter. Zowel voor werving van personeel van buiten de regio als behoud van jongeren ligt er een grote uitdaging in het bieden van passende huisvesting en goede mobiliteitsvoorzieningen. Dit vraagt om integrale inzet van de Achterhoekse thematafels Smart werken & Innovatie, Wonen & Vastgoed, Onderwijs & Arbeidsmarkt en Mobiliteit.

Lobby & subsidieverwerving

Voor Winterswijk zijn de volgende trends voorstelbaar:

Meer aandacht voor duurzaamheid en Sustainable Development Goals (SDG's).

Betere afstemming met burgers.

Toenemende complexiteit van de lobby.

Meer aandacht voor subsidieverwerving.

Europeanisering.

Financiële afwijkingen programma 3

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Prognose 1 2024	Prognose 2 2024	Mutaties Prognose 2 2024
Baten			
3.1 Openbare ruimte			
2.1 Verkeer en vervoer	144	144	0
2.2 Parkeren	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	102	102	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	242	242	0
Totaal 3.1 Openbare ruimte	488	488	0
3.2 Klimaat, water en milieu			
7.2 Riolering	4.564	4.564	0
7.3 Afval	3.400	3.400	0
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	7.964	7.964	0
3.3 Duurzaamheid			
7.4 Milieubeheer	3.108	3.548	440
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen			
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.714	2.714	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	714	397	-317
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.149	1.585	436
8.3 Wonen en bouwen	190	1.283	1.094
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	4.766	5.979	1.213
3.5 Economie en lobby			
3.1 Economische ontwikkeling	8	8	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	113	113	0
3.4 Economische promotie	1.266	1.266	0
Totaal 3.5 Economie en lobby	1.386	1.386	0
Totaal Baten	17.712	19.364	1.653
Lasten			
3.1 Openbare ruimte			
2.1 Verkeer en vervoer	5.595	5.509	-86
2.2 Parkeren	80	80	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.451	4.481	30
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	335	335	0
Totaal 3.1 Openbare ruimte	10.461	10.405	-56
3.2 Klimaat, water en milieu			
7.2 Riolering	3.594	3.612	18
7.3 Afval	2.913	2.913	0
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	6.507	6.525	18
3.3 Duurzaamheid			
7.4 Milieubeheer	4.715	5.149	434
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen			
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.839	2.834	-5
8.1 Ruimte en leefomgeving	4.983	3.860	-1.123
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.241	1.106	-135
8.3 Wonen en bouwen	1.495	1.444	-51
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	10.558	9.244	-1.314
3.5 Economie en lobby			
3.1 Economische ontwikkeling	164	164	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	336	336	0
3.4 Economische promotie	503	428	-74
Totaal 3.5 Economie en lobby	1.002	928	-74
Totaal Lasten	33.244	32.251	-993
Onttrekkingen			
3.2 Klimaat, water en milieu			
7.2 Riolering	16	16	0
3.3 Duurzaamheid			

Exploitatie	Prognose 1 2024	Prognose 2 2024	Mutaties Prognose 2 2024
7.4 Milieubeheer	24	24	0
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen			
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	39	39	0
Storting			
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen			
8.1 Ruimte en leefomgeving	0	1.000	1.000
8.3 Wonen en bouwen	2.000	2.000	0
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	2.000	3.000	1.000
Gerealiseerd resultaat	-17.493	-15.847	1.645

Openbare ruimte

Het voordeel van € 56.000 aan de lastenkant bestaat met name uit :

Incidentele aframing budget onderhoud civiele kunstwerken €
43.000 V

Overheveling restantbudget mobiliteitsplan € 46.000 V

Incidentele bijraming Provinciale landschapsprojecten €
30.000 N

Incidenteel lagere onderhoud civiele kunstwerken

In 2024 wordt een overschot verwacht op de uitgaven voor onderhoud civiele kunstwerken. Door krapte op de arbeidsmarkt duurt het langer voor werken opgestart kunnen worden en worden in het voorjaar uitgebrachte offertes al doorgeschoven naar het einde v/h jaar.

Overheveling restantbudget mobiliteitsplan

Als gevolg van de annulering van de opdracht van het mobiliteitsplan aan een extern bureau moet het begrote restantbudget van €46.000 overgeheveld worden naar 2025. Dit budget is nodig voor uitvoering door een ander bureau.

Incidentele bijraming Provinciale landschapsprojecten

Bij Provinciale subsidies wordt de laatste 20% van de subsidie pas toegekend nadat de verantwoording is ingediend. Dit betekent dat de lasten eerder gemaakt worden dan de laatste baten worden ontvangen. Hier is bij de start van deze projectperiode geen rekening mee gehouden.

Daarom zijn de lasten nu incidenteel met € 30.000 verhoogd.

Klimaat, water en milieu

Er zijn geen te verklaren verschillen groter dan € 50.000.

Duurzaamheid en milieu

Het voordeel aan de batenkant van € 440.000 respectievelijk het nadeel aan de lastenkant van € 434.000 bestaat met name uit de incidentele bijraming 2024 aan zowel de baten als lastenkant met betrekking tot het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (€ 389.000) en Klimaat- en energiebeleid (CDOKE) indexeringsgelden (€ 51.000). Dit laatste betreft het dd. 5 juni 2024 van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ontvangen bedrag ad €51.000.

Gebiedsontwikkeling en wonen

Het voordeel van € 1.213.000 aan de batenkant bestaat met name uit:

Incidentele bijraming leges omgevingsvergunningen € 775.000 V

Mutatie boekwaarde grondexploitatie complex Eelink € 416.000 V

Incidentele bijraming leges omgevingsvergunningen

De legesopbrengsten uit omgevingsvergunningen zijn aanzienlijk hoger dan begroot (€ 775.000). Dit komt allereerst doordat er een aanmerkelijk hoger aantal, qua bouwinvestering, grote aanvragen ingediend en vergund zijn en nog vergund worden in 2024. Daarnaast is er net voor invoering van de Omgevingswet eind 2023 nog een bulk aan aanvragen onder het oude regime ingediend. Tot slot is de Wkb per 1-1-2024 alleen nog maar ingevoerd voor nieuwe bouwwerken in gevolgklasse 1 en nog niet voor verbouwingen. Ten tijde van het opstellen van de begroting 2024 is uitgegaan van volledige invoering van de Wkb per 1-1-2024 omdat toen nog niet bekend was dat slechts gedeeltelijke invoering plaats zou vinden. Mogelijk dat inkomsten bij jaarrekening nog hoger zullen zijn, dit is o.a. afhankelijk van het feit of bepaalde nog liggende grote bouwaanvragen dit jaar nog worden vergund.

Mutatie boekwaarde grondexploitatie complex Eelink

Het voordelig incidentele effect van complex Eelink op de begroting 2024 bedraagt € 571.000. Dit bestaat uit de mutatie boekwaarde (inkomst) van € 416.000 (zie batenkant) en aframing uitgaven bouw rijp maken van € 155.000 (zie onder bij lastenkant).

Alle kavels in het complex Eelink zijn verkocht. Het complex Eelink wordt in 2024 beëindigd. Het complex wordt afgesloten met een voordelig resultaat van € 1.081.000. Van dit resultaat valt 571.000 vrij in 2024. Het resterende gedeelte van het resultaat van € 510.000 is in vorige jaren al vrijgevallen. Nog niet alle werkzaamheden voor Eelink zijn uitgevoerd. De openbare ruimte in het plangebied wordt de komende twee jaar nog afgerond. Voor de afrondende werkzaamheden openen we een krediet voor aanleg wegen van € 565.000 buiten het grondbedrijf. Een deel van deze uitgaven, € 98.000, wordt bijgedragen door de ontwikkelaar van de particuliere gebiedsontwikkeling Den Harden. Inhoudelijk heeft dit geen gevolgen. In administratieve zin wel. De reden om dit te doen is dat we zo de komende jaren niet belastingplichtig worden voor de vennootschapsbelasting met het grondbedrijf. Het is vanuit BBV en vanuit fiscale wetgeving toegestaan om dit zo te doen. Zie ook bijlage investeringen.

Het voordeel van € 1.314.000 aan de lastenkant bestaat met name uit:

aframing bijdrage aan Terra Temporalis	€ 1.000.000 V
aframing uitgaven bouw rijp maken grondexploitatiecomplex Eelink	€ 155.000 V
overheveling restantbudget Vitaal Platteland	V € 75.000
overheveling restantbudget woonbeleid	V € 50.000
overheveling restantbudget beleid Omgevingsvisie	V € 42.500

Aframing bijdrage aan Terra Temporalis

In de begroting 2024- 2027 is uitgegaan van beschikbaarstelling van het budget van € 1.000.000 aan de stichting Terra Temporalis.

Het budget voor ondersteuning van de realisatie van het Steengroevemuseum stellen we beschikbaar op het moment dat de realisatie aan zal vangen. In 2024 zal deze realisatie niet plaatsvinden. Daarom wordt voorgesteld dit budget bij de 2e voortgangsrapportage 2024 af te ramen EN toe te voegen aan een nieuwe bestemmingsreserve bijdrage Terra Temporalis van € 1.000.000. Realisatie hangt af van twee trajecten: de fondsenwerving door de stichting en het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. Verwachting is dat dit wat langer gaat duren. Zodra het moment dat de realisatie aan zal vangen, wordt € 1.000.000 onttrokken uit deze bestemmingsreserve. Zie ook programma 3, onttrekkingen en reserves. Aframing uitgaven bouw rijp maken grondexploitatiecomplex Eelink
Dit hangt samen met de aan de batenkant toegelichte mutatie boekwaarde, zie hierboven.

Overheveling restantbudget Vitaal Platteland

Door o.a. capaciteitsproblemen is de uitvoering van de projecten in 2024 niet gerealiseerd. Deze staan nu gepland voor 2025. Daarom stellen we voor het budget over te hevelen naar 2025.

Overheveling restantbudget woonbeleid

In 2025 gaan we starten met de vernieuwing van de woonvisie. We stellen daarom voor het budget van 2024 over te hevelen naar 2025.

Overheveling restantbudget beleid

Omgevingsvisie

Door capaciteitsproblemen zijn niet alle activiteiten in 2024 uitgevoerd en vinden nu plaats in 2025. We stellen voor om een bedrag van € 42.500 over te hevelen naar 2025.

Economie en Lobby

Het voordeel van € 74.000 in 2024 aan de lastenkant betreft het voorstel om het restantbudget van de uitvoering vrijetijdseconomie naar de begroting 2025 over te hevelen.

Dit budget is bedoeld voor stimuleren van evenementen voor en door jongeren.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

Voorgesteld wordt de in 2024 afgeraamde bijdrage Terra Temporalis van € 1.000.000 toe te voegen aan een nieuwe bestemmingsreserve. Zie ook programma 3, beleidsveld 3.4.

